

Karolina Dreła

Uniwersytet Szczeciński

Wpływ funduszy unijnych wspierających rynek pracy na poziom rozwoju społeczno-gospodarczego Polski na przykładzie województwa zachodniopomorskiego – część II

Streszczenie:

W części I artykułu, celem rozważań było podjęcie próby określenia wpływu funduszy unijnych wspierających rynek pracy na poziom rozwoju społeczno-gospodarczego Polski na przykładzie województwa zachodniopomorskiego. W prezentowanej części II artykułu skoncentrowano uwagę, w nawiązaniu do funduszy unijnych, na rynku pracy województwa zachodniopomorskiego w Perspektywie 2014-2020. Dlatego postawiono hipotezę: Nowa Perspektywa Finansowa powoduje pozytywne wykorzystanie funduszy unijnych w programach dotyczących rynku pracy i wpłynie korzystnie na rozwój społeczno-gospodarczy województwa zachodniopomorskiego..

Słowa kluczowe: rynek pracy, zatrudnienie, fundusze unijne, województwo zachodniopomorskie

---

Wstęp

Sytuacja panująca na rynku pracy w regionach Unii Europejskiej cechuje się dużym zróżnicowaniem, szczególnie w poziomie bezrobocia, aktywności zawodowej oraz zatrudnienia. Województwo zachodniopomorskie charakteryzowało się jedną z najwyższych stóp bezrobocia, w związku z tym, w poprzedniej, I części artykułu, celem rozważań było podjęcie próby określenia wpływu funduszy unijnych wspierających rynek pracy na poziom rozwoju społeczno-gospodarczego Polski na przykładzie województwa zachodniopomorskiego.

Współfinansowanie projektów dotyczących rynku pracy ze środków unijnych, od czasu wstąpienia Polski w strukturę Unii Europejskiej, rośnie z każdą Perspektywą. Dla przykładu, udział projektów z zakresu wsparcia rynku pracy i zatrudnienia (oraz integracji społecznej) w latach 2004-2013 wynosił w Polsce ok. 6,6% całości udzielonego dofinansowania. Rozpatrując dofinansowanie w województwach, najwyższym dofinansowaniem na mieszkańca w tym obszarze charakteryzowało się województwo podkarpackie (dofinansowanie wyniosło ponad 800 zł), warmińsko-mazurskie oraz świętokrzyskie (każde ok. 770 zł) i zachodniopomorskie (ponad 660 zł). W powiatach województwa warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego o wysokiej stopie bezrobocia (wynoszącej 30% i więcej) zauważyć można było wysoki poziom nakładów, przede wszystkim związany z inwestycjami realizowanymi głównie przez powiatowe urzędy pracy i dotyczące wdrażania aktywnych czy prewencyjnych instrumentów rynku pracy. Podobna sytuacja miała miejsce w powiatach województwa mazowieckiego: przysuskim, szydlowieckim i radomskim. Natomiast niski poziom dofinansowania w analizowanym obszarze występował niemal we wszystkich miastach na prawach powiatu.

Należy podkreślić, że inwestycje w Kapitał Ludzki, dzięki dofinansowaniom unijnym, wiązały się z utworzeniem nowych miejsc pracy w ramach EFRR i FS (152 458 etatów, w tym 4 081 etaty badawcze) a także w ramach EFS: 258 983 etatów¹.

---

¹ Wykorzystanie środków UE w ramach Narodowej Strategii Spójności 2007-2013. Ministerstwo Rozwoju, Warszawa 2016, s. 5.

Pamiętając, że Polska w latach 2007–2013 była największym beneficjentem polityki spójności UE (ok. 20% jej budżetu), w prezentowanym artykule (część II) skoncentrowano uwagę, w nawiązaniu do funduszy unijnych, na rynku pracy województwa zachodniopomorskiego w Perspektywie 2014-2020. Postanowiono przedstawić wpływ funduszy unijnych w Nowej Perspektywie Finansowej wspierających rynek pracy w województwie zachodniopomorskim. Cel ten jest podobny dla dwóch części artykułu. Dlatego postawiono hipotezę: *Nowa Perspektywa Finansowa powoduje pozytywne wykorzystanie funduszy unijnych w programach dotyczących rynku pracy i wpłynie korzystnie na rozwój społeczno-gospodarczy województwa zachodniopomorskiego*, którą postanowiono zweryfikować stosując metodę analizy dokumentów i metodę deskresearch.

Regionalny Program Operacyjny 2014-2020 Województwa Zachodniopomorskiego a rynek pracy

---

W RPO WZ 2014-2020 zaplanowano kompleksowe wsparcie, które będzie realizowane przede wszystkim za pomocą konkursów ukierunkowanych terytorialnie. I tak na przykład Program Regionalny zakłada wprowadzenie mechanizmu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w dwóch częściach województwa – w ramach Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego a także Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego. Wymienione partnerstwa samorządów będą realizować wspólne projekty poprawiające powiązania funkcjonalne pomiędzy głównymi miastami oraz otaczającymi je gminami².

Równolegle w RPO WZ uruchomiono Kontrakty Samorządowe – instrument, dzięki któremu mniejsze samorządy także będą realizować wspólne przedsięwzięcia o szerszym oddziaływaniu niż obszar jednej gminy. Najuboższe samorządy objęto tzw. Specjalną Strefą Włączenia, która umożliwi skoncentrowanie działań wokół trzech obszarów wsparcia z RPO WZ – aktywizacji infrastrukturalnej, gospodarczej i społecznej.

Można więc stwierdzić, że środki unijne wydatkowane przez RPO WZ w latach 2014-2020, w sposób istotny mają przyczynić się do realizacji strategii Europa 2020 z uwagi na zaplanowaną szeroką interwencję w ramach jej trzech kluczowych priorytetów, którymi są:

- Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji.
- Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów.
- Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na okres 2014-2020, w aspektach dotyczących rynku pracy, skupiony jest również na kilku ważnych założeniach (patrz tabela nr 1).

Jak przedstawiono w Tabeli 1, obszar zainteresowań RPO WZ w ramach rynku pracy i integracji społecznej, dotyczyć będzie poprawy sytuacji na rynku pracy, rozwoju kapitału ludzkiego i zmniejszenia liczby mieszkańców dotkniętych ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym. Związane jest to z niepokojącymi wskaźnikami dotyczącymi rynku pracy. Na przykład wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lat w województwie zachodniopomorskim wynosił w 2013 r. 61,6% i był znacznie niższy od wartości krajowej, która wynosiła 64,9%. Szacuje się, że w latach realizacji RPO WZ 2014-2020 wskaźnik ten będzie systematycznie wzrastał, osiągając wartości 66%, 67% i 70% odpowiednio w latach 2018, 2020 i 2023³.

Cel krajowy dla Polski w obszarze redukcji liczby osób pozostających w ubóstwie ustalony na 1,5 mln osób, osiągnięto już w roku 2012. Należy jednak kontynuować działania mające na celu dalsze ograniczanie skali ubóstwa oraz utrwalenie uzyskanego dotychczas efektu w tym zakresie. Dla określenia pozycji województwa względem wartości krajowych stosowany jest wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym. W przypadku województwa zachodniopomorskiego w 2011 r. wynosił on 17,9%. W 2013 r. nastąpił znaczny spadek wartości tego parametru – do 15,3% i wartość ta była nieznacznie niższa od krajowej, wynoszącej 16,2%. Natomiast w latach

---

² RPO, Biuletyn Informacyjny Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin 2015, nr 3, s. 18.

³ Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin 2015, s. 9.

realizacji RPO WZ 2014-2020 wskaźnik nieznacznie wzrośnie w stosunku do 2013 r., po czym przyjmie trend spadkowy i odpowiednio w latach 2018, 2020 i 2023 wynosić będzie 15,6%, 15,5% i 15,4%⁴.

Cel	Charakterystyka
Poprawa sytuacji na rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wsparcie tworzenia nowych miejsc pracy (zarówno poprzez nowe przedsiębiorstwa, jak i w przedsiębiorstwach istniejących), szczególnie w obszarach inteligentnych specjalizacji; ▪ Poprawa dostępu do zatrudnienia dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo, w tym szczególnie osób w trudnej sytuacji na rynku pracy, takich jak kobiety powracające na rynek pracy, osoby z niepełnosprawnościami i długotrwale bezrobotne; ▪ Wsparcie integracji na rynku pracy ludzi młodych bez pracy, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu; ▪ Wzrost aktywności zawodowej osób starszych; ▪ Wsparcie MŚP i ich pracowników w zakresie wspierania zdolności przystosowania się do zmian; ▪ Wsparcie usług w zakresie równouprawnienia oraz godzenie życia zawodowego i prywatnego na rzecz wzrostu poziomu zatrudnienia.
Rozwój kapitału ludzkiego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzmocnienie potencjału, atrakcyjności i podniesienie jakości edukacji w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie ogólne dzięki kompleksowym programom rozwojowym wdrażanym na każdym poziomie kształcenia oraz indywidualizacji pracy z uczniami, które prowadzą do wyrównania szans edukacyjnych w wymiarze terytorialnym i w ramach poszczególnych szkół; ▪ Poprawa jakości infrastruktury oświatowej w regionie; ▪ Rozwijanie systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami; ▪ Zwiększanie dostępności do edukacji przedszkolnej, szczególnie na obszarach wiejskich; ▪ Upowszechnianie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym.
Zmniejszenie liczby mieszkańców dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapewnienie wszystkim mieszkańcom województwa dostępu do wysokiej jakości usług w zakresie integracji społecznej, zdrowotnej i zawodowej; ▪ Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności oraz obszarów miejskich i wiejskich; ▪ Podniesienie jakości infrastruktury zdrowotnej i społecznej; ▪ Zwiększanie potencjału ilościowego, infrastrukturalnego, organizacyjnego oraz kompetencyjnego przedsiębiorstw ekonomii społecznej oraz instytucji im służących; ▪ Realizacja kompleksowych programów integracji wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, zdrowotnej, społecznej, zawodowej i prowadzącą do wzrostu zatrudnienia.

Tabela 1. Założenia dotyczące rynku pracy w RPO WZ na lata 2014-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020*. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin 2015, s. 7-8.

Należy podkreślić, że oba ww. wskaźniki służą jedynie do wskazywania ogólnej sytuacji społeczno-gospodarczej w regionie i do podejmowania ewentualnych decyzji w zakresie wdrażania RPO WZ 2014-2020. Nie są one wskaźnikami rezultatu interwencji RPO WZ i nie mogą być przedmiotem odpowiedzialności RPO WZ 2014-2020. Umowa Partnerstwa wskazuje, że wpływ interwencji EFSI na osiągnięcie tych wskaźników jest bardzo ograniczony (do rzędu 4–8%), a ich zmienność zależy od ogólnych czynników natury społeczno-gospodarczej oraz zmian legislacyjnych pozostających zasadniczo poza sferą oddziaływania RPO WZ 2014-2020.

W województwie zachodniopomorskim, w ramach RPO WZ 2014-2020⁵ dotyczącego rynku pracy, podjęto współfinansowanie projektów z EFRR, które dotyczą Działania 1. Gospodarka, innowacje, nowoczesne technologie, Poddziałania 1.6. Tworzenie nowych miejsc pracy na obszarze Specjalnej Strefy Wyłączenia oraz z EFS dotyczącego Działania 6. Rynek pracy, Poddziałania 6.5. *Kompleksowe wsparcie dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i poszukujących pracy znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy obejmujące pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych*, Działania 7. Włączenie społeczne, Poddziałania 7.1. *Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej*, Poddziałania 7.3. *Wsparcie dla utworzenia i/lub funkcjonowania (w tym wzmocnienia potencjału) instytucji wspierających ekonomię społeczną zgodnie z Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej*.

⁴ Ibidem.

⁵ Dane na dzień 05.09.2016.

W II oraz na początku III kwartału 2016 r. zakończyły się także nabory wniosków o dofinansowanie kilku kolejnych działań w ramach RPO WZ⁶: Działanie 8.6 *Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczniów uczestniczących w kształceniu zawodowym i osób dorosłych uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego* – w odpowiedzi na konkurs wpłynęły 74 wnioski. Jest to imponująca ilość, gdyż w dużej części projektów zaplanowano objęcie wsparciem wielu placówek jednocześnie. Najważniejszymi formami interwencji zaplanowanymi w ramach tego Działania są: dodatkowe zajęcia specjalistyczne dla uczniów, doradztwo edukacyjno-zawodowe, praktyki i staże, doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli oraz doposażenie placówek. Ważne jest, iż szkolnictwo zawodowe w zachodniopomorskim województwie wsparte środkami EFS, ma możliwość odbudowy po wielu latach nieprzychylnego nastawienia do tej formy nauczania, gdyż rosnący popyt na specjalistów powoduje zainteresowanie taką formą nauki.

31 wniosków wpłynęło na konkurs ogłoszony w Działaniu 8.7 *Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczniów uczestniczących w kształceniu zawodowym i osób dorosłych uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego* w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Interwencja w tym Działaniu jest taka sama jak w 8.6, główną różnicą jest natomiast obszar, na którym będzie realizowana: Szczeciński Obszar Metropolitalny (Miasto Szczecin, Miasto Stargard, Miasto Świnoujście, Gmina Kobylanka, Gmina Police i Powiat Policki, Gmina Stargard, Gmina Stare Czarnowo, Gmina Dobra (Szczecińska), Gmina Kołbaskowo, Gmina Goleniów, Gmina Stepnica, Gmina Gryfino i Gmina Nowe Warpno).

W ramach Działania 8.3 *Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym* w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego – zgłoszono 23 wnioski. Wsparciem objęte zostaną szkoły, które prowadzą kształcenie ogólne a szczególny nacisk położono na rozwój kluczowych kompetencji wśród uczniów oraz indywidualizację pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi a także doskonalenie umiejętności nauczycieli.

W Działaniu 8.1 *Upowszechnianie edukacji przedszkolnej* – wpłynęło 78 wniosków. Działanie polega na wsparciu publicznych i prywatnych ośrodków wychowania przedszkolnego, np. poprzez tworzenie nowych i dostosowywanie już istniejących miejsc wychowania przedszkolnego (w szczególności dla osób niepełnosprawnych), rozszerzenie działalności ośrodków o dodatkowe zajęcia oraz doskonalenie kompetencji zawodowych i umiejętności nauczycieli placówek wychowania przedszkolnego.

Działanie 6.6 *Programy zapewnienia i zwiększenia dostępu do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3* – wpłynęło 36 wniosków w ramach konkursu. W tym Działaniu, choć opieką objęte zostaną dzieci w wieku żłobkowym, wsparcie ma w głównej mierze na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych oraz nieaktywnych zawodowo, a także pracujących będących w trakcie przerwy związanej z urlopem macierzyńskim, rodzicielskim lub wychowawczym. Dzięki dostępowi do opieki nad dziećmi do lat 3 osoby te możliwie szybko będą mogły wrócić na rynek prac, co powinno pozytywnie oddziaływać na regionalną gospodarkę. Dzieci z kolei będą mogły uczestniczyć w zajęciach edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych czy poznawczych, wykorzystujących nowe wyposażenie sal i przestrzeni żłobków oraz klubów dziecięcych.

Na 2 konkursy (typ projektu 2 oraz typ projektu 3) Działania 7.1 *Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym* ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej – wpłynęły 34 wnioski. Typ projektu 2 to prowadzenie kompleksowych działań zmierzających do przywrócenia osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym na rynek pracy a także do ich pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez instrumenty aktywizacji edukacyjnej, zawodowej albo społecznej. Realizując 3 typ projektu będzie można udzielać wsparcia dotyczącego rewitalizacji, które polega m.in. na animacji oraz aktywizacji środowisk lokalnych, wzmacniając tym samym potencjał tychże środowisk.

Podsumowując, Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, w odróżnieniu od poprzedniego PO WZ 2007-2013, jest finansowany z dwóch funduszy: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Kluczowe obszary finansowane z EFS to rynek pracy, edukacja i włączenie społeczne, które stanowią niezbędne dopełnienie

⁶ *Wciąż rośnie zainteresowanie europejskim funduszem społecznym w województwie zachodniopomorskim*. Kalejdoskop zachodniopomorskiego rynku pracy, Szczecin 2016, nr 2, s. 6.

przedsięwzięć infrastrukturalnych realizowanych przy wsparciu EFRR. Należy potwierdzić za Panem Marcinem Szymtem, dyrektorem Wydziału Zarządzania Strategicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego⁷, że idea koncentracji tych dwóch funduszy w jednym programie jest uzasadniona, gdyż zapewnia skuteczniejsze osiągnięcie zakładanych celów polityki regionalnej.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój dla Województwa Zachodniopomorskiego a rynek pracy

PO WER to program odpowiadający na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia i włączenia społecznego, szkolnictwa wyższego, edukacji, zdrowia oraz dobrego rządzenia a także oferujący bezpośrednie wsparcie w obszarach uzasadnionych obiektywnymi przesłankami z poziomu krajowego⁸. Oprócz środków EFS dostępne będą również środki Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych (Young Entrepreneurs Initiative, YEI) dlatego wsparcie osób młodych do 29 roku życia odbywa się w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, a nie w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych. Poza tym PO WER wspiera innowacje społeczne, projekty dotyczące mobilności międzynarodowej czy współpracy ponadnarodowej oraz wsparcia szkolnictwa wyższego⁹.

W województwie zachodniopomorskim instytucją zajmującą się tym Programem Operacyjnym jest Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie. Aktualnie WUP realizuje projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich pt. „Pomoc Techniczna PO WER Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie na rok 2016”, którego celem jest zapewnienie efektywnego wsparcia w zakresie wdrażania PO WER przez WUP w Szczecinie jako Instytucję Pośredniczącą dla Osi Priorytetowej I (Działanie 1.1 i 1.2) o wartości 1 738 191,88 zł (wkład Funduszy Europejskich: 1 464 948,11 zł). Wsparcie odbywać się ma poprzez:

- zapewnienie właściwego procesu wyboru projektów, ewaluacji, promocji, kontroli, monitorowania,
- zapewnienie odpowiedniego potencjału instytucjonalnego (np. wynagrodzenia pracowników, wyposażenia stanowisk pracy, szkoleń, kosztów instytucji)¹⁰.

Planowanymi efektami w/w projektu jest:

- Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu - 1,0.
- Liczba materiałów informacyjnych lub promocyjnych wydanych w formie elektronicznej - 1.
- Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej - 192.
- Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów - 100.
- Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji - 27.
- Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego - 250 000.

W związku z tym, możliwe jest pozyskanie informacji o wszystkich dofinansowanych projektach.

W Tabeli 2 przedstawiono liczbę wszystkich złożonych do tej pory wniosków o dofinansowanie w PO WER w alokacji 2014-20 w województwie zachodniopomorskim.

Alokacja 2014-2020	Wartość oraz liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	Wartość oraz liczba podpisanych umów	Wysokość wypłaconych środków
315 037 090 zł	253 070 319 zł	88 419 788 zł	63 636 489 zł
	261	59	

Tabela 2. Wdrażanie PO WER w województwie zachodniopomorskim od uruchomienia programu: Oś Priorytetowa I (stan na dzień 31.08.2016)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w WUP w Szczecinie.

⁷ RPO, Biuletyn Informacyjny Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin 2015, nr 3, s. 5.

⁸ Szczegółową charakterystykę PO WER przedstawiono w I części artykułu.

⁹ *Szczegółowy opis Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020*, Ministerstwo Infrastruktur i Rozwoju, Warszawa 2015, s. 4.

¹⁰ *Dowiedz się o instytucji*, [dostęp: 30.09.2016], <https://www.wup.pl/pl/fundusze-europejskie/program-wiedza-edukacja-rozwoj-2014-2020/dowiedz-si-wiecej/dowiedz-si-o-instytucji/>.

Z Tabeli 2 wynika, że złożono 261 wniosków, lecz liczba podpisanych umów wyniosła dużo mniej niż złożono, bo zaledwie 59. Zauważyć trzeba, iż wartość złożonych wniosków o dofinansowanie (Tabela 2) wynosiła mniej niż planowana alokacja dla PO WER, ale więcej niż wartość wypłaconych środków. Jak wspomniano wcześniej, wysokość wypłaconych środków była dużo mniejsza od planowanej alokacji, stąd wniosek, iż zachodniopomorskie będzie nadal w Osi Priorytetowej I *Osoby młode na rynku pracy* ogłaszało konkursy.

W Tabeli 3 zaprezentowano wdrażanie Osi Priorytetowej I w województwie zachodniopomorskim w oparciu o szczegółowe dane. Najwięcej środków unijnych wydatkowano od momentu uruchomienia programu na działanie 1.1 - pozakonkursowe Poddziałanie 1.1.2 *Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych*. Mniej środków przeznaczono natomiast na drugie uruchomione do tej pory działanie konkursowe 1.2 - Poddziałanie 1.2.2, czyli na *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy (Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych)*. Należy też dodać, że w alokacja środków przewyższa wartość przyznanych i wypłaconych środków.

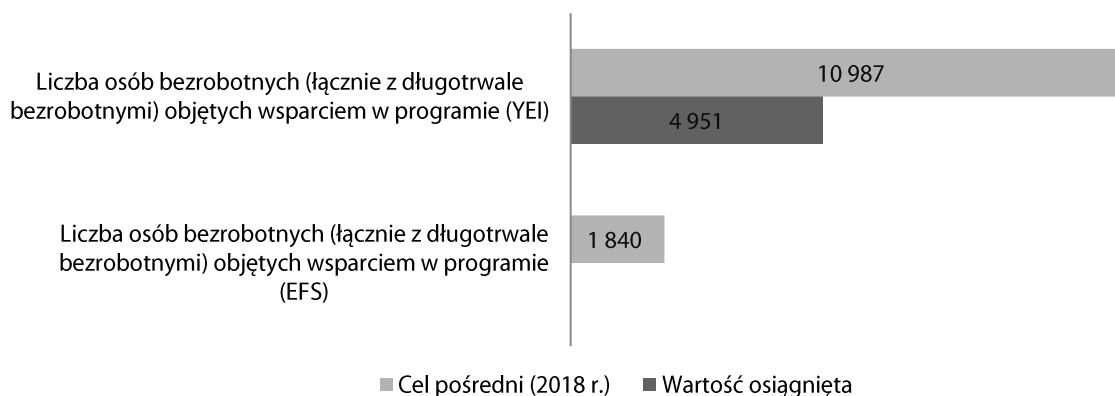
Priorytet/ Działanie	Wartość oraz ilość złożonych wniosków o dofinansowanie	Ilość wniosków poprawnych formalnie	Wartość oraz ilość podpisanych umów	Alokacja w zł 2014-2020
Oś Priorytetowa I	253 070 319,14	214	88 419 787,72	315 037 090
	261		59	
Działanie 1.1 (pozakonkursowe)	70 629 336,79	40	70 380 864,46	267 781 528
	40		40	
Poddziałanie 1.1.1	0,00	0	0,00	146 408 088
	0		0	
Poddziałanie 1.1.2 (YEI) (PUP)	70 629 336,79	40	70 380 864,46	121 373 441
	40		40	
Działanie 1.2 (konkursowe)	182 440 982,35	174	18 038 923,26	47 255 562
	221		19	
Poddziałanie 1.2.1	0,00	0	0,00	27 615 193
	0		0	
Poddziałanie 1.2.2 (YEI)	182 440 982,35	174	18 038 923,26	19 640 369
	221		19	

Tabela 3. Wdrażanie Osi Priorytetowej I PO WER w województwie zachodniopomorskim od uruchomienia programu (stan na dzień 31.08.2016)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w WUP w Szczecinie.

W PO WER w okresie programowania 2014-2020 w woj. zachodniopomorskim podpisano do tej pory 59 umów na 261 złożonych wniosków o dofinansowanie i na 214 wniosków poprawnych formalnie. Można więc mówić o dużym zainteresowaniu możliwością pozyskania środków unijnych, zarówno w trybie konkursowym, jak i poza konkursowym. Niepokoi natomiast fakt, że 47 wniosków było niepoprawnych formalnie, co stanowi ponad 18% wszystkich złożonych wniosków. Ok. 82% (214) wniosków było poprawnych formalnie, z tego ok. 28% (59) uzyskało dofinansowanie z UE.

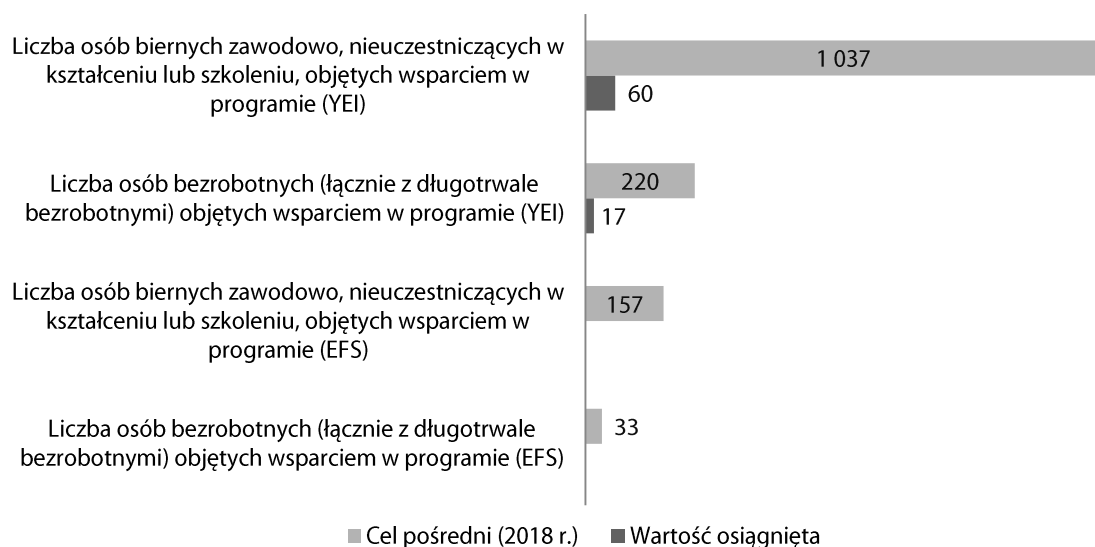
Na Rys. 1 i Rys. 2 przedstawiono wskaźniki włączone do Ram wykonania w ramach Działania 1.1 PO WER (Rys. 1.) i Działania 1.2 PO WER (Rys. 2.).

Rysunek 1. Wskaźniki włączone do Ram wykonania w ramach Działania 1.1 PO WER (stan na dzień 31.08.2016)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w WUP w Szczecinie.

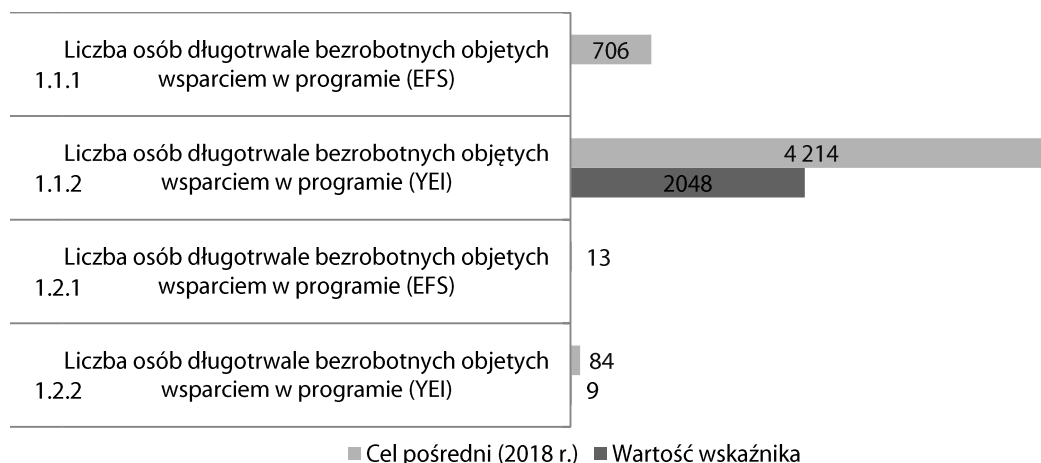
Założono, że więcej osób bezrobotnych będzie objętych wsparciem w PO WER w województwie zachodniopomorskim w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych niż w ramach EFS o 9147 osób w ramach Działania 1.1 (Rys. 1) i o 1067 osób w ramach Działania 1.2 (Rys. 2).

Rysunek 2. Wskaźniki włączone do Ram wykonania w ramach Działania 1.2 PO WER (stan na dzień 31.08.2016)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w WUP w Szczecinie.

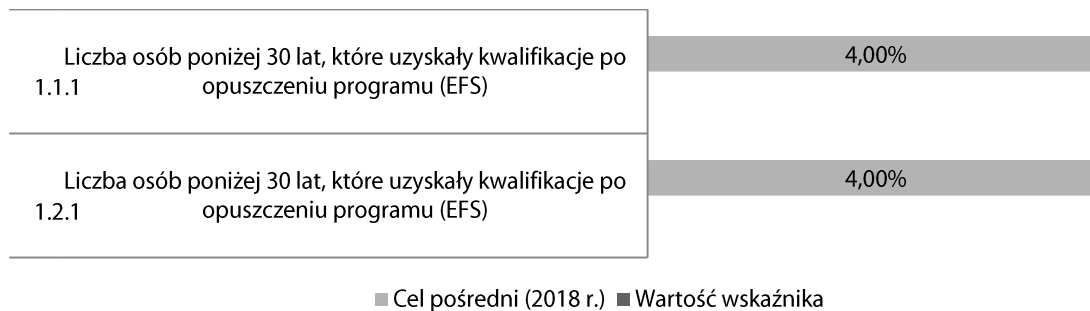
Wpływ funduszy unijnych na rozwój społeczno-gospodarczy Polski na przykładzie województwa zachodniopomorskiego w Osi Priorytetowej I można zaobserwować m.in. przez analizę wskaźników produktu i rezultatu, które przedstawiono na Rys. 3, 4, 5, 6 i 7. Ze względu na fakt, iż wartości wskaźników rezultatu i produktu dopiero w 2023 roku będą obrazować rzeczywiste i całościowe dane dotyczące omawianych produktów i rezultatów, ukazano więc wartości pośrednie. W większości wskaźników, nie przedstawiono obecnych jego wartości, gdyż dofinansowanie ze środków unijnych jeszcze trwa lub wartości osiągnięte wynoszą 0 gdyż nie rozpoczęto jeszcze realizacji wszystkich programów obejmujących dany wskaźnik.

Rysunek 3. Wskaźniki produktu w ramach Osi Priorytetowej I (stan na dzień 31.08.2016)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w WUP w Szczecinie.

Wpływ funduszy unijnych na rozwój społeczno-gospodarczy Polski na przykładzie województwa zachodniopomorskiego w Osi Priorytetowej I (*Osoby młode na rynku pracy*) można będzie zauważyć m.in. analizując wskaźnik produktu (Rys. 3): liczbę osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie, współfinansowanym z EFS (Poddziałanie 1.1.1 i 1.2.1) i YEI (Poddziałanie 1.1.2 i 1.2.2). Założono, że do 2018 roku, dzięki środkom unijnym, objętych programem współfinansowanym z EFS będzie łącznie 719 bezrobotnych w Poddziałaniu 1.1.1 i 1.2.1, natomiast objętych programem współfinansowanym z YEI będzie łącznie 4298 bezrobotnych w Poddziałaniu 1.1.2 i 1.2.2.

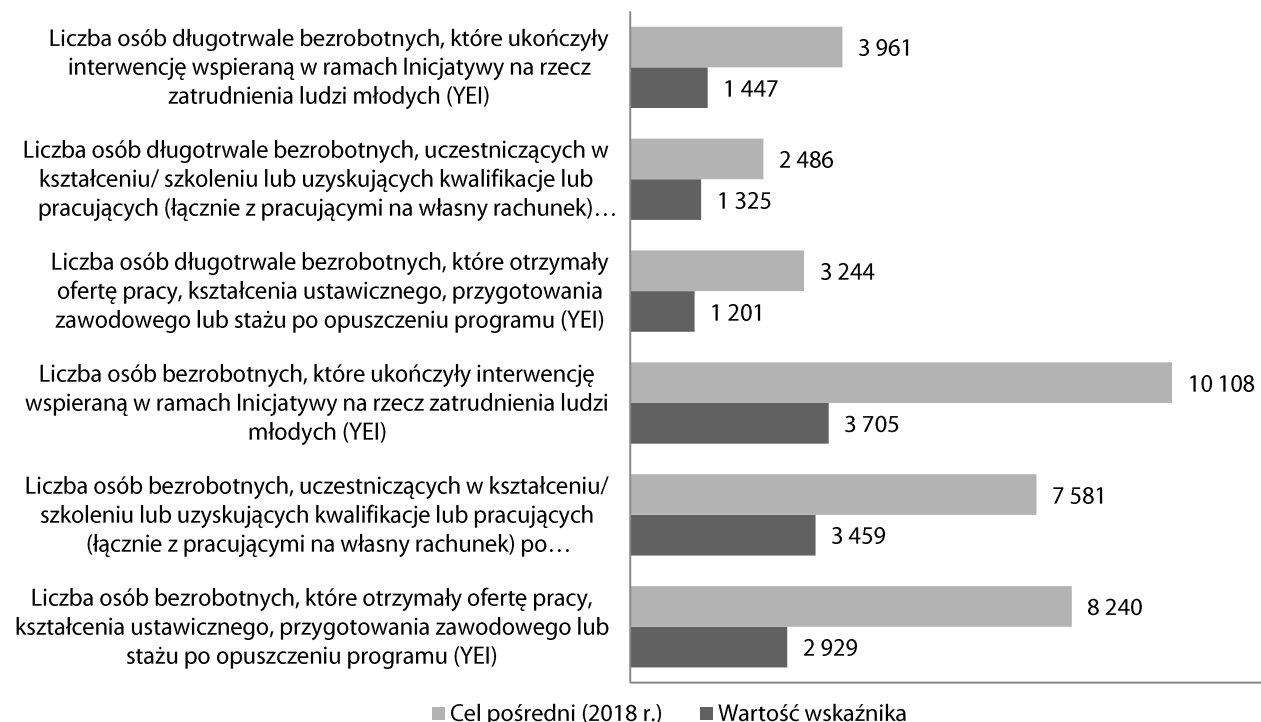

Rysunek 4. Wskaźniki rezultatu w ramach EFS (Poddziałanie 1.1.1 oraz 1.2.1) (stan na dzień 31.08.2016)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w WUP w Szczecinie.

W Osi Priorytetowej I w województwie zachodniopomorskim założono, iż wskaźniki rezultatu w ramach EFS będą w 2018 r. (rok pośredni) wynosiły 4% dla liczby osób poniżej 30 roku życia, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (Poddziałanie 1.1.1 i 1.2.1). Czyli 4 osoby na 100 biorące udział w wymienionych poddziałaniach uzyska kwalifikacje po ukończeniu i opuszczeniu programu (Rys. 4).

Jak przedstawiono na Rys. 5, stopień realizacji wskaźników rezultatu w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w Poddziałaniu 1.1.2 w zachodniopomorskim województwie został zrealizowany częściowo. Wartość wskaźnika jest mniejsza niż zakładana na rok 2018, lecz są to wskaźniki, które jako jedne z nielicznych zostały chociaż w minimalnym stopniu osiągnięte. Trzeba pamiętać, że wszystkie środki w tym poddziałaniu nie zostały jeszcze wydatkowane a do roku pośredniego zostały 2 lata.

Rysunek 5. Wskaźniki rezultatu w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (YEI, Poddziałanie 1.1.2, stan na dzień 31.08.2016)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w WUP w Szczecinie.

Ze względu na duże różnice w wartościach wskaźników i dla lepszego zobrazowania, wskaźniki rezultatu w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w Poddziałaniu 1.2.2 (patrz rysunek nr 6 i rysunek nr 7). Niestety wartości wskaźników nie zostały jeszcze podane do informacji przez WUP w Szczecinie.

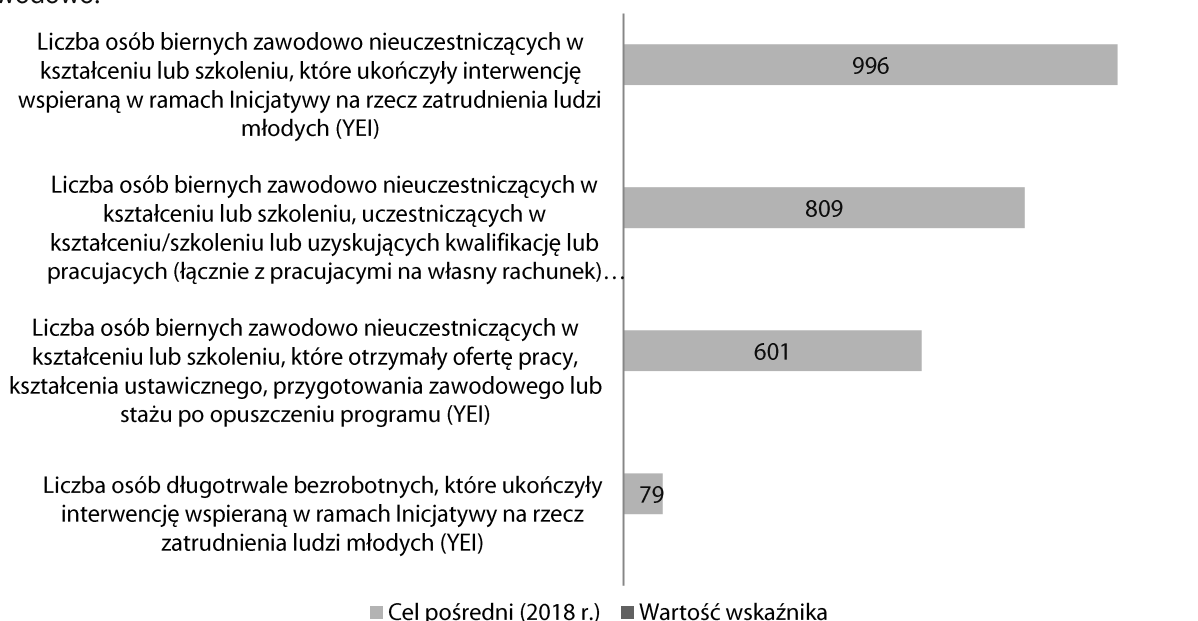

Rysunek 6. Wskaźniki rezultatu w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Poddziałanie 1.2.2) (stan na dzień 31.08.2016)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w WUP w Szczecinie.

Dodać należy, że wskaźniki zaprezentowane na Rys. 6 i Rys. 7. dotyczą osób bezrobotnych, jak i osób biernych zawodowo.

Rysunek 7. Wskaźniki rezultatu w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Poddziałanie 1.2.2) (stan na dzień 31.08.2016)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w WUP w Szczecinie.

Konkludując, długi okres pozostawania bez pracy niesie ryzyko utraty kwalifikacji zawodowych oraz wykluczenia społecznego, zwłaszcza wśród ludzi młodych. Pozytywnym aspektem przedstawionych dwóch Poddziałania w Osi I PO WER w województwie zachodniopomorskim jest fakt, że działania te dotyczą osób młodych, są współfinansowane z EFS i YEI. Szansa młodych na lepsze wejście na rynek pracy oraz na możliwość wyjścia osób do 30 r. ż. z bezrobocia czy z grupy biernych zawodowo zwiększyła się dzięki współfinansowaniu z UE.

Podsumowanie

Podjęte w Nowej Perspektywie działania ukierunkowane na rynek pracy, mogą być dofinansowane w województwie zachodniopomorskim w ramach dwóch programów: Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego. RPO WZ jest znacznie szerszym programem niż PO WER, gdyż obejmuje obszary edukacji, przedsiębiorczości, integracji społecznej oraz działań dedykowanych osobom pozostającym bez zatrudnienia powyżej 29. roku życia, natomiast Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój skierowany jest do osób do 29 lat.

Wydawać by się mogło, że Nowa Perspektywa Finansowa powoduje pozytywne wykorzystanie funduszy unijnych w programach dotyczących rynku pracy, jednak nie można potwierdzić tej hipotezy z powodu niedawnego rozpoczęcia, trwania lub jeszcze nieuruchomienia konkursów związanych z tym obszarem. Przedstawione w artykule wskaźniki rezultatu czy produktu potwierdzają ten stan, gdyż nie zostały jeszcze osiągnięte, ale założone wartości wydają się możliwe do zrealizowania w najbliższej przyszłości. Optymistycznym jest fakt, że coraz więcej projektów zgłaszanych jest w ramach konkursów tworzących nowe miejsca pracy lub zwiększające ilość obecnych, również włączające do rynku pracy młodych ludzi biernych zawodowo i bezrobotnych, co wpłynie pozytywnie na rozwój społeczno-gospodarczy województwa zachodniopomorskiego.

The impact of EU funds to support the labour market at the level of socio-economic development in the Poland on the example of the West Pomerania Province - Part II

Summary:

In Part I of the article to considerations was to attempt to determine the impact of EU funds to support the labour market at the level of socio-economic development on the example of Polish West Pomeranian Province. In the present Part II of the article focused attention, with reference to EU funds, the labour market in the West Pomeranian Province Perspective 2014-2020. Therefore we hypothesized: the New Financial Perspective makes positive use of EU funds in programs related to the labour market and will improve the socio-economic development in the Western Pomerania.

Keywords: labour market, employment, EU funds, West Pomerania Province.